

2023 HAZİRAN AYI

DÜNYA, TÜRKİYE VE MALATYA EKONOMİSİNDEKİ
GELİŞMELER

Hazırlayan
Prof. Dr. Yusuf Cahit ÇUKACI
Malatya Ticaret ve Sanayi Odası Akademik Danışmanı

Ekonomiye Dair Öne Çıkan Düzenlemeler

1 – 7 Haziran 2023

KKM'de önden ödemeli prim kaldırıldı

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) bankalara gönderdiği yazıda "KKM'de önden ödemeli prim" uygulamasına son verilmesini istedi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), kur korumalı mevduat uygulaması için yeni karar alarak bankalardan kur korumalı mevduat hesaplarına önden prim ödemesinin yapılmamasını istedi.

1 Haziran'dan itibaren açılacak veya yenilenecek KKM hesaplarında prim ödemesi vade sonunda yapılabilecek. Prim ödemeleri TL olarak yapılacak.

TCMB'nin bankacılarla yaptığı toplantısında döviz mevduattan ek dönüşüm hedefi dahil bazı düzenlemelerin yumuşatılabileceği sinyalinin verildiği belirtilmişti. Toplantıda bankaları döviz mevduattan, KKM'nin de içinde yer aldığı TL mevduata yönlendiren uygulamaların bir bölümü için geriye dönüşün değerlendirilebileceği yönünde mesajlar verildiği ifade edilmişti.¹

1309 yatırıma teşvik belgesi

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Nisan'da 1309 yatırım teşvik belgesi düzenledi. Projelerin yatırım tutarı 67 milyar 584 milyon 765 bin 928 lira olarak hesaplandı.

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı'nın nisan ayına ilişkin yatırım teşvik belgesi listesi Resmi Gazete'de yayımlandı. Buna göre, nisan'da 1309 yatırım teşvik belgesi verildi. Belge alan projelerin yatırım tutarı 67 milyar 584 milyon 765 bin 928 lira olarak hesaplandı. Yatırımların gerçekleştirilmesiyle 27 bin 501 kişinin istihdam edilmesi planlanıyor. Öte yandan sabit yatırım tutarı 389 milyon 521 bin 590 lira olan ve 1402 istihdam öngörülen 35 yatırım teşvik belgesi iptal edildi. Bu dönemde 267 yatırım teşvik belgesine tamamlama vizesi verilirken bu projelerin sabit yatırım tutarı 4 milyar 53 milyon 990 bin 950 lira, istihdam edilenlerin sayısı 14 bin 50 oldu.²

¹ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Ek Menfaat ve Getiri Konulu Resmi Yazı, (31 Mayıs 2023).

² 2023 Yılına Ait Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32211. (4 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230604-3.pdf> 2023 Yılı Nisan Ayına Ait Tamamlama Vizesi Yapılan Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32211. (4 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230604-4.pdf> 2023 Yılı Nisan Ayına Ait İptal Edilen Yatırım Teşvik Belgeleri Listesi. Resmi Gazete, Sayı: 32211. (4 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230604-5.pdf>

7- 14 Haziran 2023

İnternet alan adları tebliğinde değişiklik

Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumunun (BTK) "İnternet Alan Adları Tebliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliği", Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, KK (Kayıt Kuruluşu) olarak faaliyet göstermek isteyen ve ön yeterlilik şartlarını taşıyan taraflardan başvuru yaparken istenen teminat bedeli 75 bin liradan 100 bin liraya çıkartıldı. Bu teminat bedeli her yıl bir önceki yıla ilişkin olarak Hazine ve Maliye Bakanlığınca belirlenecek yeniden değerlendirme oranına göre artırılabilecek.

Bir bayiyle çalışılması durumunda KK tarafından söz konusu bayinin faaliyete başlama tarihi, faaliyetin sona erme tarihi, iletişim bilgileri ile bu bilgilerde herhangi bir değişiklik olması halinde söz konusu değişiklikler 10 iş günü içerisinde Kuruma bildirilecek. Bayi tarafından mevzuat hükümlerinin ihlal edilmesi durumunda bu ihlalin KK tarafından yapıldığı kabul edilecek.³

Bakan Yumaklı'dan tarımsal destek duyurusu

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı tarımsal destekleme ödemelerinin çiftçilerin hesaplarına yatırılacağını duyurdu.

Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, 124 milyon lirayı geçen destekleme ödemesinin 9 Haziran 2023 itibarıyla çiftçilerin hesaplarına yatırılacağını açıkladı.

Bakan Yumaklı, sosyal medya hesabından destekleme ödemesine ilişkin yaptığı açıklamada, "124 milyon 17 bin lira tarımsal destekleme ödemesini bugün çiftçilerimizin hesaplarına aktarıyoruz. Hayırlı ve bereketli olsun" ifadelerini kullandı.

Yumaklı'nın paylaşımında yer alan infografiğe göre, ödemeler 3 kategoride yapılacak. Hububat-baklagil ve dane mısır desteği olarak 61 milyon 227 bin 656 lira, kırsal kalkınma yatırımları için 39 milyon 654 bin 950 lira, yağlı tohumlu bitkiler için de 23 milyon 135 bin 235 lira destek ödemesi gerçekleştirilecek.⁴

³ İnternet Alan Adlarında Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ. Resmi Gazete, Sayı: 32217. (10 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230610-3.htm>

⁴Tarım ve Orman Bakanı İbrahim Yumaklı, Twitter mesajı. (9 Haziran 2023). Erişim adresi: <https://twitter.com/ibrahimyumakli/status/1667088549240291328>

15-21 Haziran 2023

Öğretmenlere zorunlu hizmet affı

Milli Eğitim Bakanlığı'nca (MEB), 16 Haziran 2023 tarihinden önce göreve başlayan yönetici ve öğretmenlerin zorunlu çalışma yükümlülükleri kaldırıldı.

Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi.

Buna göre, MEB kadrolarında 16 Haziran 2023 tarihinden önce göreve başlayanlardan zorunlu çalışma yükümlüsü olanlar ile bu yükümlülüklerini halen görev yaptıkları eğitim kurumlarında yerine getiren yönetici ve öğretmenlerin zorunlu çalışma yükümlülükleri kaldırıldı.

Düzenleme ile ayrıca Bakanlık kadrolarına öğretmen olarak atanmadan önce resmi eğitim kurumlarında yabancı uyruklu öğrencilerin eğitimine yönelik yürütülen projelerde öğretici, öğretmen veya rehber danışman olarak görev yapanların bu kapsamda geçirdikleri süreler, görevin yapıldığı hizmet alanı için öngörülen hizmet puanı üzerinden öğretmenlerin hizmet puanı hesabına dahil edilecek.⁵

Asgari ücret 11 bin 402 TL oldu

Asgari ücretin yüzde 34 artışla net 11 bin 402 TL olduğu açıklandı. Asgari ücrete kamu desteği de 400 TL'den 500 TL'ye çıkarıldı.

Asgari ücrete ara zam oranı belli oldu. 1 Temmuz itibarıyla asgari ücret yüzde 34 artışla net 11 bin 402 TL olarak belirlendi.

Asgari ücrete ara zam için taraflar üçüncü kez bir araya geldi. Toplantı sonrası yeni asgari ücreti duyuran Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Vedat Işıkhan, "Asgari ücret tespit komisyonu çalışmalarını sonlandırdı. Asgari ücreti hem işimizi hem de istihdamı koruyacak bir düzeyde tespit ettik. Yeni asgari 2ücret uzlaşmayla belirlendi. Brüt asgari ücret 13 bin 414 lira, net asgari ücret 11 bin 402 lira olarak belirlenmiştir. Geçtiğimiz 6 ayda 400 TL olarak uyguladığımız asgari ücret desteğini önümüzdeki 6 ayda 500 lira olarak uygulamaya devam edeceğiz" diye konuştu.

Yılın ikinci yarısında uygulanacak net asgari ücret güncel dolar kuru üzerinden hesaplandığında 483 dolar olarak kaydedildi. Böylelikle asgari ücretin dolar cinsinden değerinde rekor seviye kaydedildi.⁶

Kamu işçilerinin ilave tediye tarihleri belli oldu

Cumhurbaşkanı kararı ile 6772 sayılı kanun kapsamına giren kurumlarda çalışan işçilere 2023 yılında verilecek ilave tediye sürelerinin belirlenmesi hakkındaki karar Resmi Gazete'de yayımlandı.

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın imzasıyla yayımlanan karara göre, devlet ve bağlı müesseselerinde çalışan işçilere bu yıl ek ödemenin birinci yarısı 23 Haziran'da, ikinci yarısı ise 18 Aralık'ta yapılacaktır.⁷

Otomotivde '6 ay 6 bin kilometre' düzenlemesi uzatıldı

Ticaret Bakanlığı otomotiv sektöründe '6 ay 6 bin kilometre' kısıtlamasına ilişkin düzenlemenin uygulama süresinin 1 Ocak 2024 tarihine kadar 6 ay süreyle uzatıldığını belirtti.

Otomotiv sektöründe yüksek fiyatlar şikayet konusu olmaya devam ederken Ticaret Bakanlığı bu yönde daha önce çıkarılmış '6 ay 6 bin kilometre' düzenlemesinin uzatıldığını belirtti. Bakanlıktan yapılan açıklamaya göre, '6 ay 6 bin kilometre' kısıtlamasına ilişkin düzenlemenin uygulama süresi 1 Ocak 2024 tarihine kadar 6 ay süreyle uzatıldı.

Ticari faaliyet olduğu değerlendirilen tüm bireysel satışlar '6 ay-6 bin kilometre' kısıtlama düzenlemesi kapsamında, Bakanlık tarafından düzenli olarak denetlenecek, mevzuata aykırılık halinde bu satıcılar hakkında idari para cezası uygulanacak.

⁵ Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Atama ve Yer Değiştirme Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32225. (18 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230618-5.htm>

⁶ T.C. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Twitter mesajı. (20.06.2023). Erişim adresi: <https://twitter.com/csgbakanligi/status/1671083735918288897>

⁷ 4/7/1956 Tarihli ve 6772 Sayılı Kanun Kapsamına Giren Kurumlarda Çalışan İşçilere, 2023 Yılında Verilecek İlave Tediyein Sürelerinin Belirlenmesi Hakkında Karar. Resmi Gazete, Sayı: 32223. (16 Haziran 2023).

Ayrıca, anılan satışlara ilişkin kayıtlar ile denetim sonuçları kayıt dışı kazancın vergilendirilmesini sağlamak üzere Hazine ve Maliye Bakanlığı ile düzenli olarak paylaşılacak.

Bir aracın satışının ilk tescil tarihinden itibaren 6 ay ve 6 bin kilometre geçmediği sürece satılamayacağını düzenleyen kural Ağustos 2022'de Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmişti. Düzenlemenin 1 Temmuz 2023 tarihinde son bulması öngörülmüştü.⁸

---

⁸ T.C.Ticaret Bakanlığı, Twitter mesajı.(21.06.2023). Erişim adresi: <https://twitter.com/ticaret/status/1671393780929376256>

22 Haziran – 5 Temmuz 2023

Reeskontta faiz yükseltildi

Resmi Gazete'de yayımlanan Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası tebliğiyle reeskont işlemlerinde iskonto faiz oranı yıllık yüzde 15,75'e çıkarıldı.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranları ve avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranlarıyla ilgili değişikliğe gitti.

Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğe göre, vadesine en çok 3 ay kalan senetler karşılığında yapılacak reeskont işlemlerinde uygulanacak iskonto faiz oranı yıllık yüzde 15,75 olarak belirlendi. Avans işlemlerinde uygulanacak faiz oranı ise yıllık yüzde 16,75 olarak tespit edildi.

Daha önce reeskont işlemlerinde uygulanan iskonto oranı yüzde 9,75, avans işlemlerinde uygulanan oran ise yüzde 10,75 seviyesindeydi.

Reeskont, iskonto edilmiş, yani bir bedel karşılığı el değiştirmiş (iskonto) olan kıymetlerin, bir bedel karşılığında yeniden el değiştirmesi (reiskonto) anlamına geliyor.

Merkez Bankası, bankacılık kesiminin geçici likidite ihtiyaçlarının karşılanması için, bankalar tarafından verilecek ticari senet ve vesikaları reeskonta kabul edebiliyor. Türkiye'de reeskont işlemine ilişkin tüm koşul ve kurallar, Merkez Bankası tarafından belirleniyor.

Bu işlemler için Merkez Bankası tarafından uygulanan faize "reeskont faiz oranı" adı veriliyor. Merkez Bankası reeskonta kabul edebileceği senetler karşılığında avans da verebiliyor.⁹

TCMB'den kredi kartı faizlerinde referans oran düzenlemesi

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) ticari müşterilerden alınacak ücretler ve kredi kartı faiz oranları tebliğinde değişikliğe gitti. Resmi Gazete'de yer alan karara göre daha önce TCMB sitesinde yüzde 0,81 olarak açıklanan Temmuz referans faiz oranı yüzde 1,36 olarak uygulanacak.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ticari müşterilere uygulanan ücretler ve kredi kartlarında azami akdi ve gecikme faizlerinde dikkate alınan referans oranla ilgili değişikliğe gitti. İlgili değişiklikle Resmi Gazete'de yayımlanan iki ayrı tebliğe yürürlüğe girdi.

Daha önce her ayın sondan beşinci iş gününde ilan edilen referans oran bundan böyle bugünden sonra Para Politikası Kurulu toplantısı yapılması durumunda toplantının yapıldığı tarihte en güncel veriler dikkate alınarak hesaplanacak.

Düzenlemeyle TCMB, bazı kredi faizlerinin üst sınırını belirleyen referans oranının Temmuz ayında yüzde 0,81 yerine yüzde 1,36 olarak uygulanmasına karar verdi.¹⁰

TCMB'den bankacılığa yönelik ilk sadeleştirme adımı

Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğle menkul kıymet tesisiyle ilgili bankaların bilançolarındaki TL ağırlığı yükümlülüğü yüzde 60'tan yüzde 57'ye indirildi. Düzenlemeyle yükümlülüğünü yerine getiremeyen bankalara yönelik menkul kıymet tesisi oranı yüzde 10'dan yüzde 5'e indirildi.

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB) Başkanı Hafize Gaye Erkan'ın geçtiğimiz cuma günü bankacılarla toplanmasının ardından düzenleme çerçevesindeki ilk gevşeme, menkul kıymet tesisi kapsamındaki bilançolardaki TL ağırlığıyla ilgili olarak geldi. Resmi Gazete'de yayımlanan tebliğle menkul kıymet tesisi oranı kapsamında bilançolarda öngörülen TL ağırlığı yüzde 60'dan yüzde 57'ye çekildi.

⁹ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Reeskont ve Avans İşlemlerinde Uygulanacak Faiz Oranının Tespiti, Resmi Gazete, Sayı: 32231. (24 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230624-5.pdf>

¹⁰ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Kredi Kartı İşlemlerinde Uygulanacak Azami Faiz Oranları Hakkında Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı:32230, (23 Haziran 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230623-11.htm>

Yüksek menkul kıymet tutma yükümlülükleri nedeniyle son yaşanan kur yükselişi, birçok bankanın bilançosunda TL'nin ağırlığını yüzde 60'ın altına indirmişti. Bununla birlikte yüzde 10 olan menkul kıymet tesis oranı da yüzde 5'e indirildi.¹¹

E-fatura uygulamasında kapsam genişliyor

Gelir İdaresi Başkanlığının, kağıt ortamında düzenlenen fatura, defter ve irsaliye gibi çok sayıda evrakın elektronik olarak düzenlenmesi için başlattığı dijital dönüşüm sürecinin kapsamına, 1 Temmuz'dan itibaren yeni mükellefler dahil edilecek.

Son düzenleme ile yeni mükellef gruplarının da e-faturaya geçmesi sağlanacak. Buna göre, brüt satış hasılatı 2022 yılı için 3 milyon lira ve üzeri olan mükellefler, 1 Temmuz'dan itibaren sektör ayrımı olmadan e-faturaya geçmek zorunda olacak.

Gerek kendi siteleri gerekse de internet satış platformları üzerinden veya her türlü elektronik ortamda mal veya hizmet satışı gerçekleştiren mükelleflerden, 2022 yılı için 500 bin lira ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanlar da bu zorunluluğa dahil edilecek.

Gayrimenkul veya motorlu taşıt, inşa, imal, alım, satım veya kiralama işlemlerini yapanlar ile bu işlemlere aracılık faaliyetinde bulunan mükelleflerden, 2022 yılı için 500 bin lira ve üzeri brüt satış hasılatı (veya satışları ile gayrisafi iş hasılatı) olanların da 1 Temmuz'dan sonra e-faturaya veya e-arşiv faturaya geçmesi gerekecek.¹²

TCMB'den ödeme ve elektronik para kuruluşları yönetmeliğinde değişiklik

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası (TCMB), Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelik ve ilgili tebliğde değişikliğe gitti.

TCMB tarafından Resmi Gazete'de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik'e göre, 1 Aralık 2021 tarihli ve 31676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmeliğin geçici birinci maddesinin birinci, beşinci, dokuzuncu, on birinci, on yedinci ve on sekizinci fıkralarında yer alan "30 Haziran 2023 tarihine kadar" ibareleri "30 Eylül 2023 tarihine kadar" şeklinde değiştirildi.

Değişiklik tebliğine göre 1 Aralık 2021 tarihli ve 31676 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Ödeme ve Elektronik Para Kuruluşlarının Bilgi Sistemleri ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcılarının Ödeme Hizmetleri Alanındaki Veri Paylaşım Servislerine İlişkin tebliğin geçici birinci maddesinin birinci, ikinci ve üçüncü fıkralarında yer alan "30 Haziran 2023 tarihine kadar" ibareleri "30 Eylül 2023 tarihine kadar" olarak değiştirildi.¹³

KKM'de stopaj desteğinin uzatılması kararı Resmi Gazete'de

KKM hesaplarında yüzde 0 stopaj uygulamasının yıl sonuna kadar uzatılması kararı Resmi Gazete'de yayımlandı.

Kur Korumalı Mevduat hesaplarında yüzde 0 stopaj uygulamasının yıl sonuna kadar uzatılması kararı Resmi Gazete'de yayımlandı. Uygulama bu ay sonunda sona eriyordu. Öte yandan diğer mevduat hesaplarında vadelere göre değişen stopaj oranları da sabitlendi.

Resmi Gazete'de yayımlanan karara göre Döviz tevdiat hesaplarına yürütülen faizler ve katılım bankalarınca döviz katılma hesaplarına ödenen kâr payları için vadelerine göre yüzde 20 ve yüzde 18 olarak uygulanan tevkifat oranları vadesiz, ihbarlı, özel cari hesaplar ve vadeli hesaplarda yüzde 25 olarak belirlendi.¹⁴

Doğalgazda Temmuz tarifesinde değişikliğe gidilmedi

Boru Hatları ile Petrol Taşıma AŞ (BOTAŞ), temmuz itibarıyla elektrik üretim amaçlı gazın satış fiyatında, sanayi kuruluşlarında ve mesken abonelerinin tarifesinde değişiklik yapılmadığını bildirdi.

¹¹ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından: Menkul Kıymet Tesisi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair Tebliğ, Resmi Gazete, Sayı: 32232. (25 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230625-4.htm>

¹² Gelir İdaresi Başkanlığı, "E-Fatura, e-Arşiv Fatura Uygulamalarına Dâhil Olması Gereken Mükellefler Hakkında Duyuru". (26 Haziran 2023). https://ebelge.gib.gov.tr/dosyalar/e-Fatura_eArşiv_Fatura_Uygulamalarına_Dahil_Olması_Gereken_Mukellefler_Hakkinda_Duyuru.pdf

¹³ Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasından:Ödeme Hizmetleri ve Elektronik Para İhracı ile Ödeme Hizmeti Sağlayıcıları Hakkında Yönetmelikte Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik. Resmi Gazete, Sayı: 32234. (27 Haziran 2023). <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230627-3.htm>

¹⁴ 193 Sayılı Gelir Vergisi Kanununun Geçici 67 nci Maddesinde Yer Alan Tevkifat Oranları Hakkında Karar, Resmi Gazete, Sayı: 32235, (28 Haziran 2023) <https://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2023/06/20230628-1.pdf>

BOTAŞ'ın internet sitesinde temmuz ayına ilişkin tarife açıklandı. Doğalgazda temmuzda geçerli olacak mesken ve sanayi aboneleri ile elektrik üretime yönelik tarifeler sabit kaldı. Buna göre, BOTAŞ'ın konut tüketicileri için dağıtım şirketlerine hazırladığı satış fiyatı 1000 metreküp doğal gaz için 4 bin 80 lira olarak açıklandı.

Sanayi abonelerinin tarifi, kademe 1 için 1000 metreküp doğal gazda 7 bin 124 lira, kademe 2 için ise 9 bin 478 lira olarak belirlendi. Elektrik üretim amaçlı tarifiede ise 1000 metreküp doğal gazın fiyatı 10 bin lira olarak duyuruldu. Doğalgazda fiyat tarifeleri aylık hesaplanıyor.

Kurumun internet sitesinde yer alan duyuruda, "Household Energy Price Index (HEPI) fiyatları esas alındığında halen konutlarda, Ukrayna'dan sonra Avrupa ülkeleri arasında en düşük doğalgaz fiyatı ülkemizde uygulanmaktadır" ifadesi kullanıldı.¹⁵

Türkiye, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı Dönem Başkanlığını 6 aylığına devraldı

Türkiye, Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ) Dönem Başkanlığını bugün itibarıyla 6 aylığına devraldı.

Dışişleri Bakanlığı, Türkiye'nin KEİ Dönem Başkanlığını devralmasına ilişkin yazılı açıklama yaptı. Türkiye'nin KEİ'nin Dönem Başkanlığını 6 aylığına devraldığı belirtilen açıklamada, 1992'de İstanbul'da Türkiye'nin güçlü girişimleriyle kurulan ve Daimi Uluslararası Sekretaryası da İstanbul'da bulunan KEİ'nin, geniş Karadeniz havzasındaki 13 üye ülke için en kapsamlı bölgesel işbirliği platformu olduğu vurgulandı.

Açıklamada, "KEİ'nin, Karadeniz bölgesinde barış, istikrar ve refahı sağlamak ile dostane ve iyi komşuluk ilişkilerini teşvik etmekten oluşan kuruluş hedefleri bugün bölgemizdeki sınamalar karşısında her zamankinden daha büyük önem taşımaktadır. KEİ Dönem Başkanlığında ülkemizin önceliği, KEİ'nin kurucu ilke ve hedefleri çerçevesindeki işbirliğine tekrar ivme kazandırılması için üye ülkelerle birlikte gerekli adımların atılması olacaktır" ifadelerine yer verildi.¹⁶

Dünya Bankası'ndan Türkiye'ye 1 milyar dolarlık finansman

Dünya Bankası, Türkiye'ye 1 milyar dolar tutarında bir finansmanı onayladı. Onaylanan finansmanın 6 Şubat depremlerinde bölgede yaşanan tahribatı gidermek ve yeniden yapılaşmayı sağlamak için kullanılacağı belirtildi.

Dünya Bankası'ndan yapılan açıklamada, "Proje, mikro, küçük ve orta büyüklükteki işletmelerin üzerindeki likidite baskılarını hafifletmeyi, faaliyetlerini yeniden başlatmalarına ve işçileri yeniden işe alarak veya depremden etkilenen bölgeyi terk eden işçilerin yerine yenilerini işe alarak istihdamlarını kademeli olarak deprem öncesi seviyelere çıkarmalarına yardımcı olmayı hedeflemektedir" ifadeleri kullanıldı. Dünya Bankası Türkiye Ülke Direktörü Humberto Lopez, "Söz konusu işletmeler Türk ekonomisine üretim, ihracat ve istihdam bakımından önemli katkılar sağlamaktadır. Depremin sonuçlarının üstesinden gelebilmeleri için dayanıklılıklarının desteklenmesi, tedarik zincirleri ve istihdamın desteklenmesi yoluyla daha geniş anlamda ekonomi üzerinde olumlu yayılma etkileri yaratacaktır" dedi.¹⁷

Taşınmaz satışları noterlerde yapılabilecek

Tapu dairelerinin yanında kamu hizmeti ifa eden noterliklerde de taşınmaz satış sözleşmesi yapılabilecek.

Noterliklerde yapılacak taşınmaz satış işlemleri halen Tapu Müdürlükleri tarafından izlenen süreçte olduğu gibi işleyecek olup taşınmazını satmak isteyen ilgilinin Türkiye Noterler Birliğinin EBaşvuru/Randevu sistemi üzerinden başvurusunu yapması, talep edilen bilgileri sisteme eklemesi ve sistem üzerinden işlemi yapmak istediği Noterliği seçmesi üzerine, ilgili noter tarafından başvuru sahibinin taşınmaz üzerinde hak sahibi olduğunun tespiti yapıldıktan sonra başvuru kabul edilerek işlem başlatılacak.

Başvurunun kabulünden sonra noter tarafından taşınmazla ilgili tapu kayıtları incelenerek taşınmaz üzerindeki şerh/beyan gibi kısıtlamalar dikkate alınarak satış yapmaya engel bir sınırlama olup olmadığı kontrol edilecek ve taşınmazın satışına

¹⁵BOTAŞ, 2023 Yılı Temmuz Ayı Doğal Gaz Toptan Satış Fiyat Tarifesi, (30 Haziran 2023). <https://www.botas.gov.tr/Sayfa/2023-yili-temmuz-ayi-dogal-gaz-toptan-satis-fiyat-tarifesi/720>

¹⁶ Dışişleri Bakanlığı, Ülkemizin Karadeniz Ekonomik İşbirliği Teşkilatı (KEİ) Dönem Başkanlığını Devralması Hk.(1 Temmuz 2023). [https://www.mfa.gov.tr/no_-161_-ulkemizin-karadeniz-ekonomik-isbirligi-teskilati-\(kei\)-donembaskanligini-devralmasi-hk.tr.mfa](https://www.mfa.gov.tr/no_-161_-ulkemizin-karadeniz-ekonomik-isbirligi-teskilati-(kei)-donembaskanligini-devralmasi-hk.tr.mfa)

¹⁷ Dünya Bankası, (27 Haziran 2023). <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/06/27/world-bank-approves-1-billion-for-turkiye-to-help-restore-rural-homes-and-essential-public-services-to-people-in-earthquake>

engel bir durum bulunmadığı tespit edildiğinde, gerekli tapu harcı ve tapu döner sermaye hizmet bedelinin ödenmesi hususunda ilgililerin cep telefonlarına mesaj (sms) gönderilerek; gerekli harç ve masrafların yatırılması sağlanacak.

Tapu harcı ve masrafları ilgililer tarafından yatırıldıktan sonra taraflar, düzenlenen taşınmaz satış sözleşmesini imzalamak üzere noterliğe davet edilecek.

Sözleşme bizzat Noter huzurunda alıcı ve satıcı tarafından imzalandıktan sonra, sisteme kaydedilerek Tapu ve Kadastro Bilgi Sistemine elektronik ortamda gönderilerek taşınmazın sistem üzerinden tapu kütüğüne tescili sağlanacak.

Taşınmazın devri gerçekleştikten sonra ise düzenlenecek tapu belgesi ve diğer belgeler noter tarafından ilgisine verilerek işlem tamamlanmış olacak.

Yargının iş yükü azalacak

Uygulamanın başlamasıyla birlikte; güven kurumu olan noterliklerin sisteme dâhil edilmesi ve süreçlerin tamamının bizzat noter tarafından yürütülecek olması sebebiyle ihtilafların önüne geçilerek yargıya intikal eden dava sayısının ve yargının iş yükünün azaltılmasına katkı sağlanmış olacak.

Yine, taşınmaz satış sözleşmelerinin ülkemizin her noktasında bulunan noterliklerde de yapılacak olması özellikle büyükşehirlerdeki Tapu Sicil Müdürlüklerinin iş yoğunluğunun azalmasına yardımcı olacağı gibi vatandaşlarımızın da kamu hizmetinden daha etkin faydalanmasında yeni bir alternatif oluşturacak.¹⁸

¹⁸ Türkiye Noterler Birliği, Noterler Tarafından Düzenlenen Taşınmaz Satış Sözleşmelerine İlişkin Kamuoyu Duyurusu. (3 Temmuz 2023). <https://portal.tnb.org.tr/Sayfalar/HaberDetay.aspx?rid=764&tnb=HaberlerListesi> Noterler Tarafından Düzenlenen Taşınmaz Satış Sözleşmelerine Uygulanacak Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik, Resmi Gazete, Sayı: 32070 (11 Ocak 2023). <https://www.resmiazete.gov.tr/eskiler/2023/01/20230111-12.htm>

2023 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre; ihracat %10,5 oranında azalışla 20 milyar 901 milyon dolar, ithalat %16,8 oranında azalışla 26 milyar 297 milyon dolar oldu. 2023 yılı Ocak-Haziran döneminde ise, ihracat %1,8 oranında azalışla 123 milyar 377 milyon dolar, ithalat %4,3 oranında artışla 184 milyar 795 milyon dolar olarak gerçekleşti.

Tablo 1: Dış Ticaret Verileri (Milyon Dolar) Dış Ticaret		İhracat	İthalat	Dış Ticaret Hacmi	Dış Ticaret Dengesi	İhr./ İth. (%)
Haziran	2022	23.360	31.595	54.955	-8.235	73,9
	2023	20.901	26.297	47.198	-5.396	79,5
	Değişim %	-10,5	-16,8	-14,1	-34,5	.
Ocak-Haziran	2022	125.690	177.267	302.957	-51.577	70,9
	2023	123.377	184.795	308.172	-61.418	66,8
	Değişim %	-1,8	4,3	1,7	19,1	.

2023 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre;

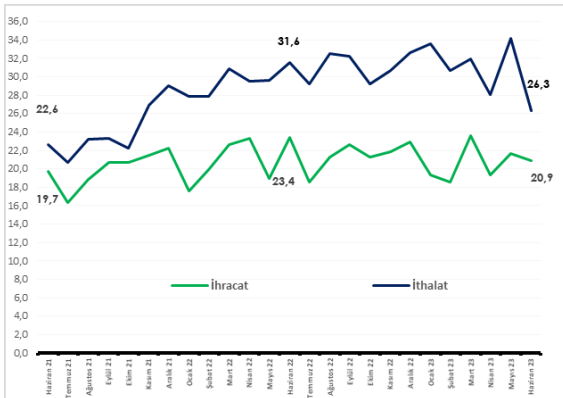
- ✓ İhracat, %10,5 oranında azalarak 20 milyar 901 milyon dolar,
- ✓ İthalat, %16,8 oranında azalarak 26 milyar 297 milyon dolar,
- ✓ Dış ticaret hacmi, %14,1 oranında azalarak 47 milyar 198 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılı Ocak-Haziran döneminde geçen yılın aynı dönemine göre;

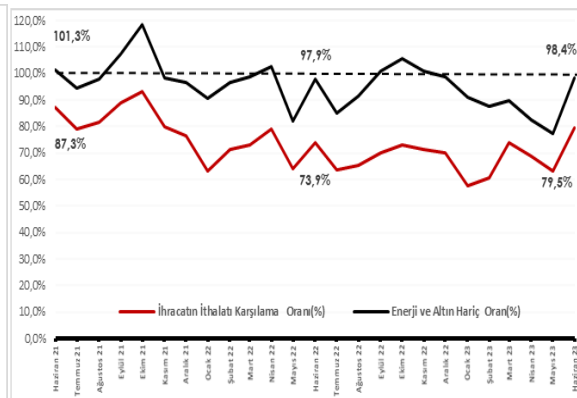
- ✓ İhracat, %1,8 oranında azalarak 123 milyar 377 milyon dolar,
- ✓ İthalat, %4,3 oranında artarak 184 milyar 795 milyon dolar,
- ✓ Dış ticaret hacmi, %1,7 oranında artarak 308 milyar 172 milyon dolar olarak gerçekleşti.

2023 yılı Haziran ayında geçen yılın aynı ayına göre;

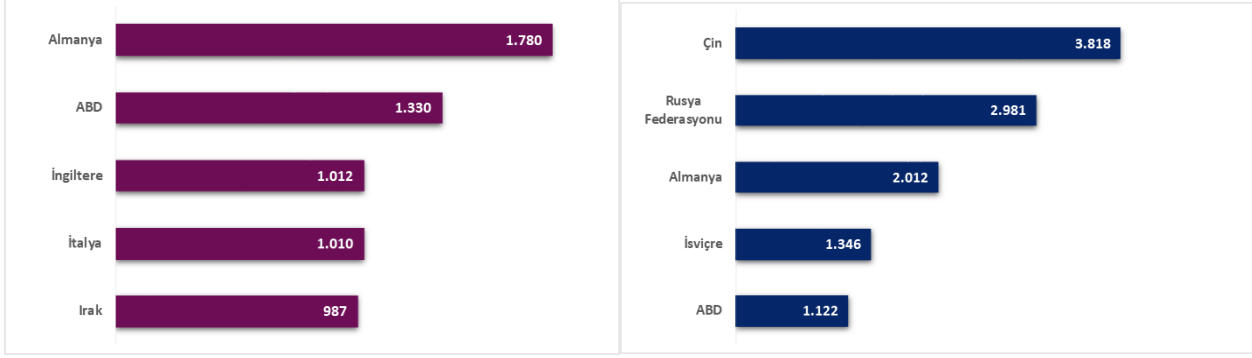
- ✓ İhracatın ithalatı karşılama oranı 5,6 puan artarak %79,5 olarak gerçekleşti.
- ✓ Enerji verileri hariç tutulduğunda, ihracatın ithalatı karşılama oranı 2,5 puan azalarak %90,6 olarak gerçekleşti.
- ✓ Enerji ve altın verileri hariç tutulduğunda ise, ihracatın ithalatı karşılama oranı 0,5 puan artarak %98,4 olarak gerçekleşti.

Grafik: Aylara Göre Dış Ticaret (Milyar Dolar)

Grafik: İhracatın İthalatı Karşılama Oranı (%)

Grafik: İhracat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Haziran 2023) Grafik: İhracat Yapılan İlk 5 Ülke (Milyon Dolar, Haziran 2023)

- ✓ Haziran ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Almanya** (1 milyar 780 milyon dolar), **ABD** (1 milyar 330 milyon dolar) ve **İngiltere** (1 milyar 12 milyon dolar) oldu.
- ✓ İhracatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ihracat içerisindeki payı %48,2 oldu.
- ✓ Haziran ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülkeler sırasıyla; **Çin** (3 milyar 818 milyon dolar), **Rusya Federasyonu** (2 milyar 981 milyon dolar) ve **Almanya** (2 milyar 12 milyon dolar) oldu.
- ✓ İthalatta en çok paya sahip ilk 10 ülkenin toplam ithalat içerisindeki payı %58,9 oldu.
- ✓ Haziran ayında en fazla **ihracat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Avrupa Birliği (AB-27)** (8 milyar 765 milyon dolar), **Yakın ve Ortadoğu Ülkeleri** (3 milyar 567 milyon dolar) ve **Diğer Avrupa Ülkeleri** (3 milyar 285 milyon dolar) oldu.
- ✓ Haziran ayında en fazla **ithalat** yaptığımız ülke grupları sırasıyla; **Avrupa Birliği (AB-27)** (7 milyar 856 milyon dolar), **Asya Ülkeleri** (7 milyar 212 milyon dolar) ve **Diğer Avrupa Ülkeleri** (5 milyar 153 milyon dolar) oldu.

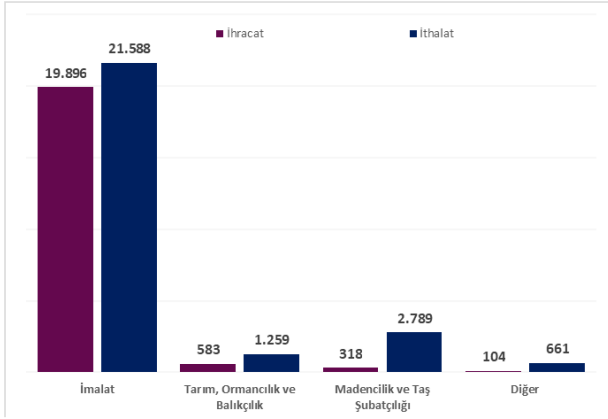

Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İhracatın Dağılımı (% Haziran 2023) Grafik: BEC Sınıflamasına Göre İhracatın Dağılımı (% Haziran 2023)

- ✓ Haziran ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ihracat 10 milyar 501 milyon dolarla (%17,5 azalış) **"Hammadde (Ara malları)"** grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 7 milyar 472 milyon dolarla (%7,7 azalış) **"Tüketim Malları"** ve 2 milyar 652 milyon dolarla (%13 artış) **"Yatırım (Sermaye) Malları"** grupları takip etti.

- ✓ Haziran ayında Geniş Ekonomik Grupların (BEC) sınıflamasına göre, en çok ithalat 18 milyar 782 milyon dolarla (%27 azalış) "**Hammadde (Ara malları)**" grubunda yapılırken, bu grubu sırasıyla 3 milyar 832 milyon dolarla (%19,8 artış) "**Yatırım (Sermaye) Malları**" ve 3 milyar 640 milyon dolarla (%37,9 artış) "**Tüketim Malları**" grupları takip etti.

Grafik: Sektörlere Göre Dış Ticaret (Milyon Dolar, Haziran 2023)

- ✓ Haziran ayında sektörlere göre ihracatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %95,2 (19 milyar 896 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %2,8 (583 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %1,5 (318 milyon dolar) oldu.
- ✓ Haziran ayında sektörlere göre ithalatın payı sırasıyla; **İmalat Sanayi** %82,1 (21 milyar 588 milyon dolar), **Madencilik ve Taş Ocakçılığı** sektörü %10,6 (2 milyar 789 milyon dolar), **Tarım, Ormancılık ve Balıkçılık** sektörü %4,8 (1 milyar 259 milyon dolar) oldu.

2023'ün ilk 6 ayında kurulan şirket sayısı, geçen yılın aynı dönemine göre %3,6 azaldı.

- 2023'ün ilk 6 ayında, 2022'in ilk 6 ayına göre kurulan şirket sayısı %3,6 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %16 oranında azalmış olup kurulan kooperatif sayısı %63,1 artmıştır.
- 2023'ün ilk 6 ayında, 2022'in ilk 6 ayına göre kapanan şirket sayısı %4,7 kapanan kooperatif sayısı %7,9 oranında azalmış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %16,2 artış olmuştur.

Kurulan şirket sayısında geçen yılın aynı ayına göre %29,6 azalış oldu.

- Haziran 2023'te, Haziran 2022'ye göre kurulan şirket sayısı %29,6 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %48,8 oranında azalmış olup kurulan kooperatif sayısı %36,8 artmıştır.
- Haziran 2023'te, kapanan şirket sayısı 2022 yılının aynı ayına göre %29,3 kapanan kooperatif sayısı %38,3 oranında azalmış olup kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %29,5 artış olmuştur.

Haziran 2023'te kurulan kooperatiflerin sayısında bir önceki aya göre %23,3 azalış oldu.

- Bir önceki aya göre kurulan şirket sayısı %6,1 kurulan kooperatif sayısı %23,3 kurulan gerçek kişi ticari işletme sayısı %9,1 azalmıştır.
- Bir önceki aya göre kapanan şirket sayısı %7 kapanan kooperatif sayısı %1,4 kapanan gerçek kişi ticari işletme sayısında %12,8 azalış gerçekleşmiştir.

2023 Haziran Ayı Genel Görünümü

İLAN TÜRÜ	ŞİRKET TÜRÜ	HAZİRAN 2023	MAYIS 2023	Bir Önceki Aya Göre Değişim (%)	HAZİRAN 2022	Bir Önceki Yılın Aynı Ayına Göre Değişim (%)	OCAK- HAZİRAN (6 Aylık)		
							2022	2023	Değişim (%)
Kurulan*	Şirket	9.429	10.040	-6,1	13.396	-29,6	66.021	63.675	-3,6
	Kooperatif	227	296	-23,3	166	36,8	885	1.443	63,1
	Ger.Kişi Tic.İşl.	1.261	1.387	-9,1	2.465	-48,8	12.679	10.651	-16,0
Tasfiye	Şirket	2.339	1.941	20,5	1.911	22,4	10.291	11.905	15,7
	Kooperatif	110	69	59,4	140	-21,4	471	370	-21,4
Kapanan**	Şirket	1.867	2.007	-7,0	2.640	-29,3	9.961	9.492	-4,7
	Kooperatif	71	72	-1,4	115	-38,3	391	360	-7,9
	Ger.Kişi Tic.İşl.	2.430	2.788	-12,8	1.877	29,5	11.317	13.151	16,2

* Kurulan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı adi ortaklıkları da içermektedir.

* Kapanan gerçek kişi ticari işletmesi sayısı, yapılan tebligatlarla ticari faaliyeti bulunmadığı tespit edilen gerçek kişi ticari işletmesinin kayıtlarının ilgili Ticaret Sicil Müdürlükleri tarafından Ticaret Sicil Yönetmeliğinin 51. maddesine istinaden re'sen silinen işletmelerini kapsamamaktadır. Haziran 2023'de 188 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır. Ocak-Haziran döneminde 4.023 gerçek kişi ticari işletmesi re'sen kapatılmıştır.

** Tasfiye süresi, 4/11/2021 tarihli ve 7341 sayılı Kanun ile altı aydan üç aya düşmüştür. Kapanan ve tasfiye edilen şirket sayılarındaki artışlar bu kanun değişikliğinden kaynaklanmaktadır.

Haziran 2023'te Bayburt'ta şirket kuruluşu gerçekleşmemiştir.

- Haziran 2023'te kurulan toplam 9.656 şirket ve kooperatifin %87'si limited şirket, %10,6'sı anonim şirket, %2,4'ü ise kooperatiftir. Şirket ve kooperatiflerin %37,9'u İstanbul, %10,5'i Ankara, %5,7'si İzmir'de kurulmuştur.
- Bu ay Bayburt'ta şirket kuruluşu gerçekleşmemiştir.

Haziran 2023'te kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, bir önceki aya göre %5,9 oranında azaldı.

- 2023 yılında toplam 65.118 şirket ve kooperatif kurulmuştur. Bu dönemde kurulan toplam 56.082 limited şirket, toplam sermayenin %75,5'ini, 7.584 anonim şirket ise %24,5'ini oluşturmaktadır. Haziran ayında kurulan şirketlerin sermayelerinin toplamı, Mayıs ayına göre %5,9 oranında azalmıştır.

2023 Haziran Ayı Şirket Türlerine Göre Şirket Kuruluşları

		Şirket Türleri					Genel Toplam
		Anonim	Kollektif	Komandit	Limited	Kooperatif	
NİSAN 2023	Sayı	1.086	2		8.086	226	9.400
	Sermaye (TL)	4.816.590.878	1.300.000		8.923.016.350		13.740.907.228
MAYIS 2023	Sayı	1.189	3		8.848	296	10.336
	Sermaye (TL)	2.668.962.383	270.000		11.510.545.651		14.179.778.034
HAZİRAN 2023	Sayı	1.026			8.403	227	9.656
	Sermaye (TL)	2.821.865.335			10.523.837.250		13.345.702.585
2023 TOPLAM	Sayı	7.584	9		56.082	1.443	65.118
	Sermaye (TL)	20.992.575.868	2.360.000		64.671.931.726		85.666.867.594

Haziran 2023'te şirket ve kooperatiflerin 3.178'i ticaret, 1.444'ü imalat ve 1.323'ü inşaat sektöründe kurulmuştur. 477 gerçek kişi ticari işletmesi ise inşaat sektöründe kuruldu.

- Haziran 2023'te şirket ve kooperatiflerin 3.178'i ticaret, 1.444'ü imalat ve 1.323'ü inşaat sektöründe kurulmuştur. Haziran 2023'te kurulan gerçek kişi ticari işletmelerinin; 477'si inşaat, 368'i toptan ve perakende ticaret motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 119'u imalat sektöründedir.
- Bu ay kapanan şirket ve kooperatiflerin; 634'ü toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 250'si imalat, 223'ü inşaat sektöründedir.
- Bu ay kapanan gerçek kişi ticari işletmelerinin 1.107'si toptan ve perakende ticaret, motorlu taşıtların ve motosikletlerin onarımı, 392'si inşaat, 278'i imalat sektöründedir.

Haziran 2023'te kurulan 227 Kooperatifin 170'i Konut Yapı Kooperatifidir.

- Haziran 2023'te kurulan 227 Kooperatifin 170'i Konut Yapı Kooperatifi 35'i İşletme Kooperatifi, 8'i Tarımsal Kalkınma Kooperatifi olarak kurulmuştur.

Haziran 2023'te 950 adet yabancı ortak sermayeli şirket kuruldu.

- Haziran 2023'te kurulan 950 yabancı ortak sermayeli şirketin 590'ı Türkiye, 51'i İran, 43'ü Rusya Federasyonu ortaklı olarak kurulmuştur.
- Kurulan 950 yabancı ortak sermayeli şirketin 103'ü anonim, 847'si limited şirkettir. 2023 yılında kurulan şirketlerin 902'si Belirli bir mala tahsis edilmemiş mağazalardaki toptan ticaret, 308'i Gayrimenkul acenteleri ve 297'si İkamet amaçlı olan veya ikamet amaçlı olmayan binaların inşaatı faaliyetleri sektöründe kurulmuştur.
- Kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin toplam sermayelerinin %82,5'ini yabancı sermayeli ortak payını oluşturmaktadır.

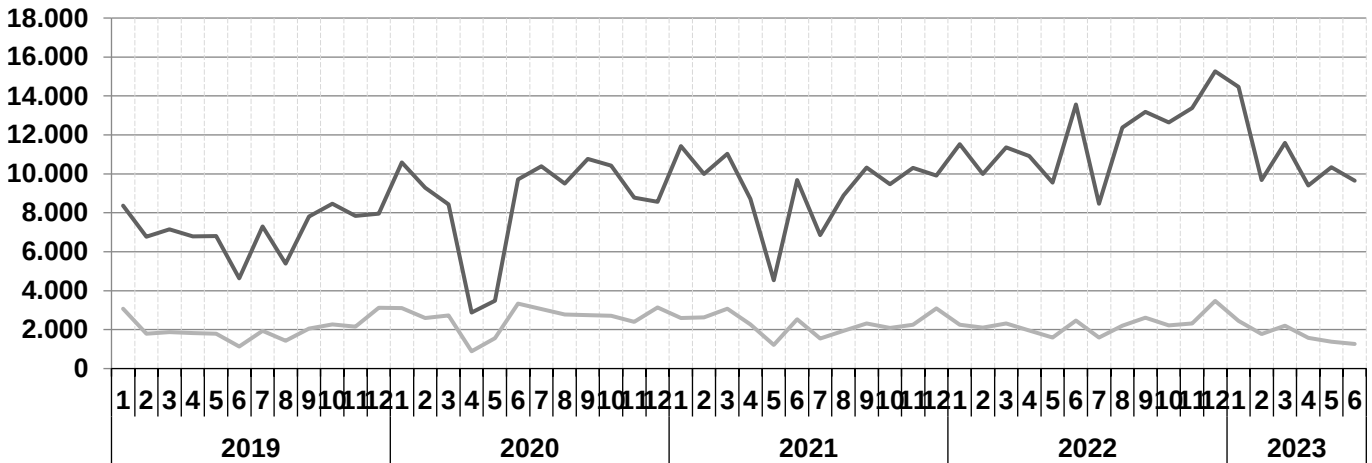
MALATYA TİCARET VE SANAYİ ODASI

MALATYA CHAMBER OF COMMERCE AND INDUSTRY

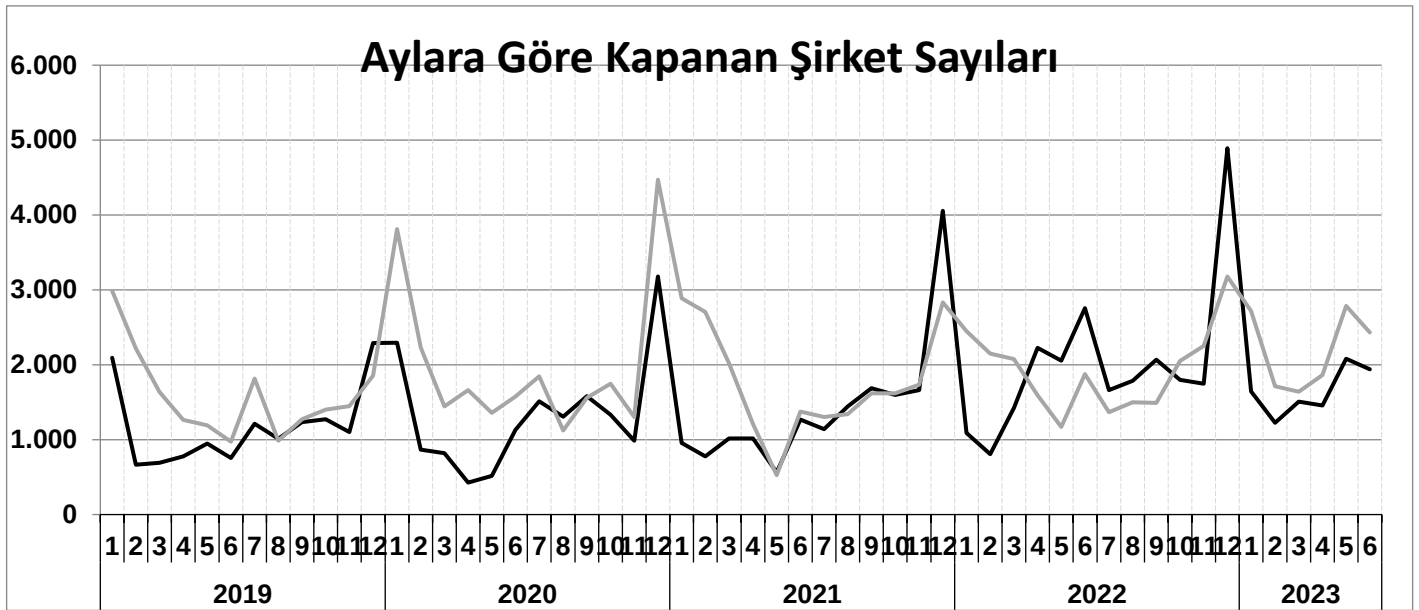
		Anonim	Limited	Genel Toplam
NİSAN 2023	Sayı	102	786	888
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	288.186.770	584.362.175	872.548.945
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	257.187.979	444.624.100	701.812.079
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	89,2	76,1	80,4
MAYIS 2023	Sayı	123	838	961
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	240.768.834	670.855.000	911.623.834
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	194.305.376	560.121.825	754.427.201
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	80,7	83,5	82,8
HAZİRAN 2023	Sayı	103	847	950
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	770.332.000	892.428.325	1.662.760.325
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	722.270.872	786.428.200	1.508.699.072
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	93,8	88,1	90,7
TOPLAM	Sayı	717	5.956	6.673
	Ortak Olunan Şirketlerin Toplam Sermayesi (TL)	1.776.016.582	5.277.409.400	7.053.425.982
	Ortak Olunan Şirketlerdeki Yabancı Ortak Sermaye Toplamı (TL)	1.532.492.476	4.286.366.525	5.818.859.001
	Yabancı Ortak Sermaye Oranı (%)	86,3	81,2	82,5

Not: Yıllık olarak kurulan yabancı ortak sermayeli şirketlerin, sermaye uyruklarının illere ve faaliyet alanlarına göre dağılımlarının görüleceği tablolar hazırlanmıştır. İlgili tablolara <http://www.tobb.org.tr/resmi-istatistik> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Aylara Göre Kurulan Şirket Sayıları

Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi, Haziran 2023

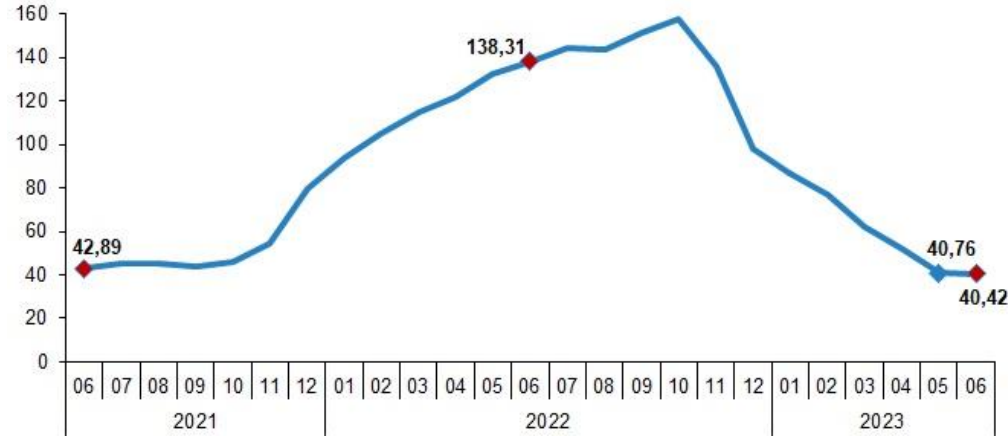
Yurt İçi Üretici Fiyat Endeksi (Yİ-ÜFE) yıllık %40,42, aylık %6,50 arttı

Yİ-ÜFE (2003=100) 2023 yılı Haziran ayında bir önceki aya göre %6,50, bir önceki yılın Aralık ayına göre %14,82, bir önceki yılın aynı ayına göre %40,42 ve on iki aylık ortalamalara göre %86,59 artış gösterdi.

Yİ-ÜFE değişim oranları (%), Haziran 2023

	Haziran 2023	Haziran 2022	Haziran 2021
Bir önceki aya göre değişim oranı	6,50	6,77	4,01
Bir önceki yılın Aralık ayına göre değişim oranı	14,82	61,68	22,04
Bir önceki yılın aynı ayına göre değişim oranı	40,42	138,31	42,89
On iki aylık ortalamalara göre değişim oranı	86,59	88,77	25,38

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranı (%), Haziran 2023

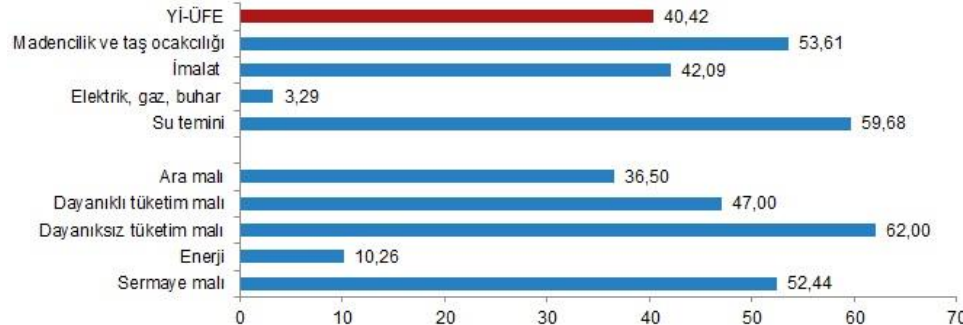

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi yıllık %42,09 arttı

Sanayinin dört sektörünün yıllık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %53,61, imalatla %42,09, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %3,29 ve su temininde %59,68 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının yıllık değişimleri; ara malında %36,50, dayanıklı tüketim malında %47,00, dayanıksız tüketim malında %62,00, enerjide %10,26 ve sermaye malında %52,44 artış olarak gerçekleşti.

Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Haziran 2023

Sanayinin dört ana sektöründen imalat endeksi aylık %6,15 arttı

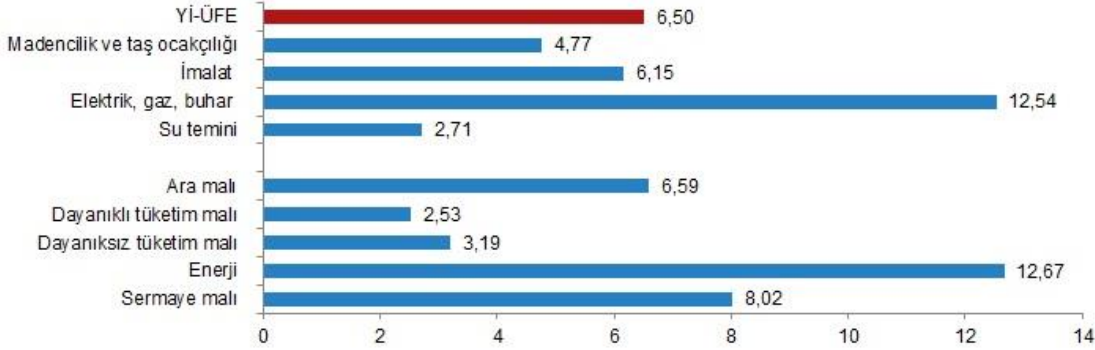
Sanayinin dört sektörünün aylık değişimleri; madencilik ve taş ocakçılığında %4,77, imalatla %6,15, elektrik, gaz üretimi ve dağıtımında %12,54 ve su temininde %2,71 artış olarak gerçekleşti.

Ana sanayi gruplarının aylık değişimleri; ara malında %6,59, dayanıklı tüketim malında %2,53, dayanıksız

tüketim malında %3,19, enerjide %12,67 ve sermaye malında %8,02 artış olarak gerçekleşti.

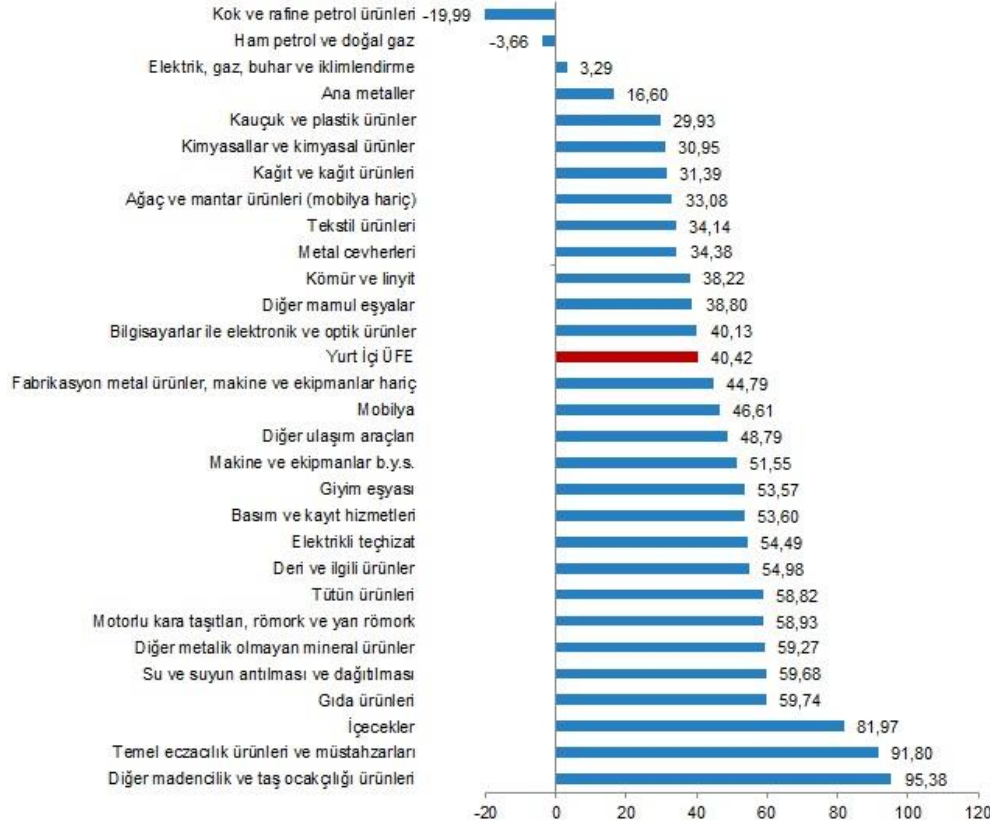
Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Haziran 2023

Yıllık Yİ-ÜFE'ye göre 13 alt sektör daha düşük, 16 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Yıllık en yüksek azalış; %19,99 ile kok ve rafine petrol ürünleri, %3,66 ile ham petrol ve doğal gaz alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık diğer madencilik ve taş ocaklığı ürünleri %95,38, temel eczacılık ürünleri ve müstahzarları %91,80, içecekler %81,97 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE yıllık değişim oranları (%), Haziran 2023

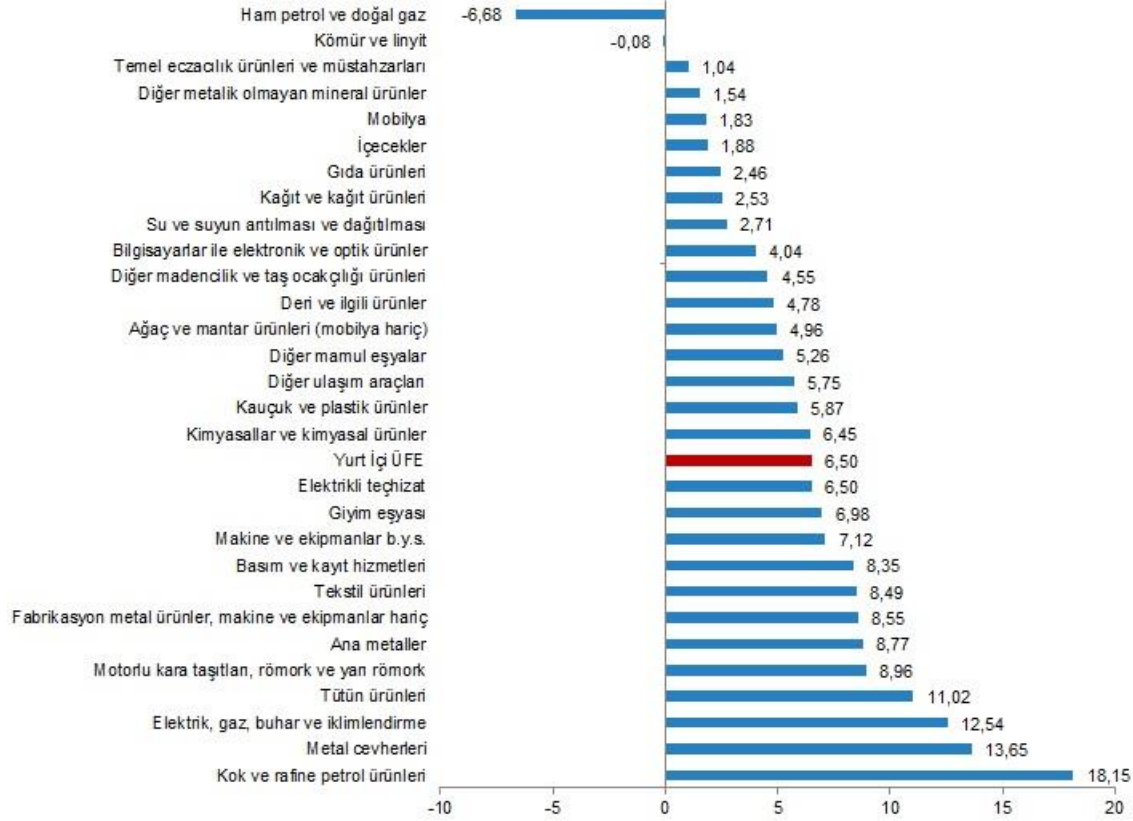

Aylık Yİ-ÜFE'ye göre 17 alt sektör daha düşük, 12 alt sektör daha yüksek değişim gösterdi

Aylık en yüksek azalış; %6,68 ile ham petrol ve doğal gaz, %0,08 ile kömür ve linyit alt sektörlerinde gerçekleşti. Buna karşılık kok ve rafine petrol ürünleri %18,15, metal cevherleri %13,65, elektrik, gaz, buhar ve iklimlendirme %12,54 ile endekslerin en fazla arttığı alt sektörler oldu.

Sektörlere göre Yİ-ÜFE aylık değişim oranları (%), Haziran 2023

Tüketici Güven Endeksi, Haziran 2023

Tüketici güven endeksi 85,1 oldu

Türkiye İstatistik Kurumu ve Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası işbirliği ile yürütülen tüketici eğilim anketi sonuçlarından hesaplanan tüketici güven endeksi, Mayıs ayında 91,1 iken Haziran ayında %6,5 oranında azalarak 85,1 oldu.

Tüketici güven endeksi, Haziran 2023

Tüketici güven endeksi, alt endeksleri ve değişim oranları, Haziran 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Mayıs	Haziran	Mayıs	Haziran
Tüketici güven endeksi	91,1	85,1	4,0	-6,5
Mevcut dönemde hanenin maddi durumu	70,6	69,1	2,2	-2,2
Gelecek 12 aylık dönemde hanenin maddi durum beklentisi	94,0	85,8	4,7	-8,8
Gelecek 12 aylık dönemde genel ekonomik durum beklentisi	100,5	92,7	5,7	-7,8
Gelecek 12 aylık dönemde dayanıklı tüketim mallarına harcama yapma düşüncesi	99,1	93,0	3,1	-6,2

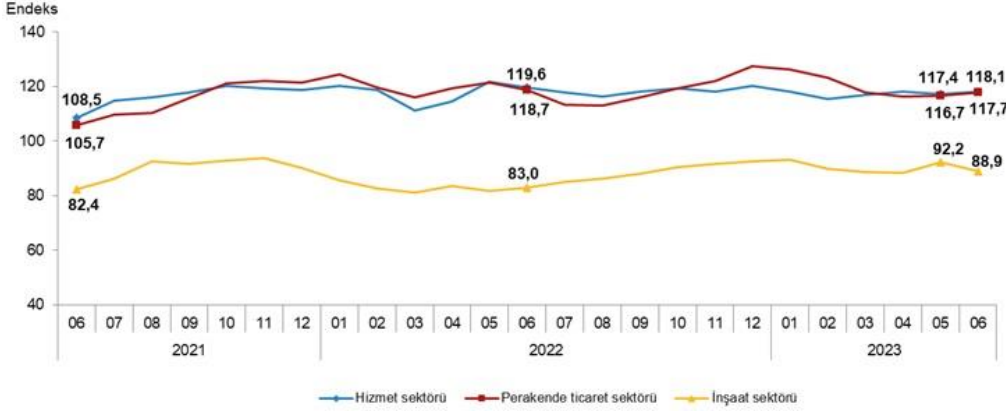

Hizmet, Perakende Ticaret ve İnşaat Güven Endeksleri, Haziran 2023

Güven endeksi hizmet ve perakende ticaret sektörlerinde yükselirken inşaat sektöründe düştü

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksi Haziran ayında bir önceki aya göre; hizmet sektöründe %0,6 ve perakende ticaret sektöründe %0,9 artarken inşaat sektöründe %3,5 azaldı.

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri, Haziran 2023

Mevsim etkilerinden arındırılmış güven endeksleri ve değişim oranları, Haziran 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Mayıs	Haziran	Mayıs	Haziran
Hizmet sektörü güven endeksi	117,4	118,1	-0,6	0,6
Son 3 aylık dönemde iş durumu	115,7	116,4	0,8	0,6
Son 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep	118,3	117,5	1,2	-0,7
Gelecek 3 aylık dönemde hizmetlere olan talep beklentisi	118,0	120,3	-3,6	1,9
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	116,7	117,7	0,4	0,9
Son 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar	127,9	127,2	0,2	-0,6
Mevcut mal stok seviyesi ⁽¹⁾	96,9	98,4	-2,4	1,6
Gelecek 3 aylık dönemde iş hacmi-satışlar beklentisi	125,2	127,7	3,0	2,0
İnşaat sektörü güven endeksi	92,2	88,9	4,3	-3,5
Alınan kayıtlı siparişlerin mevcut düzeyi	87,3	83,2	2,9	-4,7
Gelecek 3 aylık dönemde toplam çalışan sayısı beklentisi	97,0	94,7	5,5	-2,4

(1) Mevcut mal stok seviyesi endeksinin artışı stok azalışını, azalışı ise stok artışı göstermektedir.

Ekonomik Güven Endeksi, Haziran 2023

Ekonomik güven endeksi 101,1 oldu

Ekonomik güven endeksi Mayıs ayında 103,7 iken, Haziran ayında %2,5 oranında azalarak 101,1 değerini aldı.

Bir önceki aya göre Haziran ayında tüketici güven endeksi %6,5 oranında azalarak 85,1 değerini, reel kesim (imalat sanayi) güven endeksi %0,6 oranında artarak 105,7 değerini, hizmet sektörü güven endeksi %0,6 oranında artarak 118,1 değerini, perakende ticaret sektörü güven endeksi %0,9 oranında artarak 117,7 değerini, inşaat sektörü güven endeksi %3,5 oranında azalarak 88,9 değerini aldı.

Ekonomik güven endeksi, Haziran 2023

Ekonomik güven endeksi, güven endeksleri ve değişim oranları, Haziran 2023

	Endeks		Bir önceki aya göre değişim oranı (%)	
	Mayıs	Haziran	Mayıs	Haziran
Ekonomik güven endeksi	103,7	101,1	1,4	-2,5
Tüketici güven endeksi	91,1	85,1	4,0	-6,5
Reel kesim güven endeksi	105,1	105,7	0,0	0,6
Hizmet sektörü güven endeksi	117,4	118,1	-0,6	0,6
Perakende ticaret sektörü güven endeksi	116,7	117,7	0,4	0,9
İnşaat sektörü güven endeksi	92,2	88,9	4,3	-3,5

Endeks değerleri mevsim etkilerinden arındırılmış değerlerdir. Tüketici güven endeksinde mevsim etkisi bulunmamaktadır.

Kaynakça

BDDK

Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı

Hazine ve Maliye Bakanlığı

TEPAV

Ticaret Bakanlığı

TOBB

TÜİK

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

Türkiye İhracatçılar Meclisi